

Mjere zaštite bilja za voćne kulture u svibnju

Автор(и): гл.експерт Татјана Величкова, Дирекција "Оценка на риска по хранителната верига", ЦОРХВ

Дата: 09.05.2017 Број: 5/2017

U svibnju su meteorološki uvjeti iznimno povoljni za razvoj i širenje brojnih bolesti i štetnika u voćarskim kulturama. Tijekom tog razdoblja, vrste koštuničavog voća prelaze iz fenofaze "plod veličine lješnjaka" u "plod veličine oraha", a vrste koštičavog voća iz fenofaze "formiranje plodova" u "rast ploda".

Vrste koštuničavog voća

Glavni štetnici za razdoblje

Rđa jabuke i kruške *Venturia inaequalis*; *Venturia pirina*

Prašnjavača jabuke *Podosphaera leucotricha*

Vatrena plijesan *Erwinia amylovora*

Jabučni savijač *Laspeyresia pomonella* = *Cydia pomonella*

Šarena minirajuća moljica *Cemiostoma scitella* = *Leucoptera malifoliella*

Kruškina buha *Cacopsylla pyri*

Kalifornijska štitasta uš *Quadraspidotus perniciosus*

Lisne uši *fam. Aphididae*

Voćni crveni paučnjak *Panonychus ulmi*

● **Vatrena plijesan**

Nakon zaraze, mladi plodovi i plodovi poprimaju smeđu do crnu boju, osuše se, mumificiraju i ostaju pričvršćeni za plodne izbojke. Listovi i izbojci venu, suše se i posmeđe kod jabuke, a tamnosmeđi do crni kod kruške. Vrhovi napadnutih izbojaka savijaju se u obliku kuke, točnije poprimaju oblik "pastirskog štapa". U toplom i vlažnom vremenu, zaraženi dijelovi prekrivaju se žučkastim kapljicama bakterijskog izlučevina. U slučajevima jakog napada, na deblu i glavnim granama nastaju rakove rane, kora puca, požuti i osuši se.

Strategija suzbijanja štetnika:

Kada je bolest utvrđena, tretmane sredstvima za zaštitu bilja treba provoditi u jesen i rano proljeće. U slučajevima jake zaraze tijekom vegetacije i u slučaju apsolutne nužde, poduzima se rezidba i spaljivanje oboljelih grana.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja:

bordo mix 20 WP - 375 - 500 g/da; vitra 50 WP / kuprohay 50 WP - 150 g/da; kocide 2000 WG - 155- 680 g/da; funguran OH 50 WP - 110-500 g/da.

● **Šarena minirajuća moljica**

Tijekom mjeseca odvija se razvoj prve generacije štetnika, uglavnom u donjem dijelu krošnje. Gusjenice nanose štetu bušeći se u parenhim lista, neposredno ispod ljuske jajeta, tvoreći gusto poredane, spiralno oblikovane hodnike, koji se pojavljuju kao koncentrične okrugle mrlje od crnih pruga izmeta ostavljenih unutar njih. Potpuno razvijene gusjenice izgrizaju okruglu rupu na donjoj strani lista i spuštaju se na svilenu nit, učajurujući se u bijeloj čahuri na listovima, u udubinama čaške i peteljke plodova te u pukotinama grana i debla.

Strategija suzbijanja štetnika:

Kemijsko suzbijanje provodi se na početku izlijeganja gusjenica pri **EPG (ekonomskom pragu štete): u fenofazi "formiranje plodova" i "rast ploda" – 2-3 jaja i mine po listu.**

Odobrena sredstva za zaštitu bilja:

aficar 100 EC - 30 ml/da; bi-58 – 0.15%; vaztak nov 100 EC - 0.015%; deca EC / desha EC / dena EC - 50 – 70 ml/da; dimilin 25 WP – 0.05%; dukat 25 EC – 30 ml/da; dursban 4 EC – 0.015%; efcimetrin 10 EC / cyper 10 EC - 30 ml/da; calypso 480 SC – 0.02%; karate express WG / ninja / forza – 60-100 g/da; mospilan 20 SG – 20 g/da; neksid 015 CS – 0.04%; sumi alpha 5 EC / sumicidin 5 EC – 0.02%; supersect mega / supersect extra – 0.03%; ciklon 10 EC - 30 ml/da; cyperfor 100 EC - 30 ml/da; sherpa 100 EC - 30 ml/da.

Vrste koštičavog voća

Glavni štetnici za razdoblje

Rupičavost lista *gen. Stigmina, Pseudomonas, Xanthomonas*

Uvenueće cvjetova / rana smeđa trulež *Monilinia laxa*

Pjegavost lista trešnje (cilindrosporioza) na trešnji i višnji *Blumeriella jappii*

Trešnjina muha *Rhagoletis cerasi*

Šljivina plodova savijač *Laspeyresia funebrana = Grapholita (Aspila) funebrana*

Istočnjačka voćna savijačica *Grapholitha molesta*

Breskvina izbojkova savijačica *Anarsia lineatella*

●Uvenueće cvjetova / rana smeđa trulež

Simptomi bolesti na plodovima u početku se pojavljuju kao smeđa mrlja, koja se brzo širi i prekriva cijeli plod. U vlažnim uvjetima, na zahvaćenim dijelovima nastaju rasute, male, sive nakupine konidiofora. Karakteristična značajka rane smeđe truleži je mumifikacija plodova, koji ostaju u krošnji stabla.

Strategija suzbijanja štetnika: Prskanje se provodi kad god postoje uvjeti za zarazu, u razmacima od 8-10 dana, uz pažljivo poštivanje roka čekanja primijenjenih fungicida i vremena berbe plodova.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja:

Breskva: delan 700 WDG – 0.05%; difcor 250 SC – 20 ml/da; captan 80 WG - 150-180 g/da; luna experience – 63—75 ml/da; prolectus 50 WG - 80 g/da; signum – 0.03%; sistan 20 EW - 12.5-30.0 ml/da; sistan ecozom EW – 65-200 ml/da;

Marelica: difcor 250 SC – 20 ml/da; captan 80 WG - 150-180 g/da ; luna experience – 63—75 ml/da; signum – 60-75 g/da; sistan 20 EW - 12.5-30.0 ml/da; sistan ecozom EW – 65-200 ml/da; thiram 80 WG - 0.3%; topsin M 70 WDG - 0.12%; chorus 50 WG – 0.045%;

Šljiva: difcor 250 SC – 20 ml/da; captan 80 WG - 150-180 g/da; sistan 20 EW - 12.5-30.0 ml/da; sistan ecozom EW – 65-200 ml/da;

Trešnja i višnja: captan 80 WG - 150-180 g/da; luna experience – 63—75 ml/da; thiram 80 WG - 0.3%;